

Zlehčování

I. Úvod

Od věci není se někdy zamyslet nad právní normou vzdor tomu, že není právě v ohnisku reflektorů legislativců připravujících novelu obchodněprávní úpravy, a poměřit ji měřítkem možné právní úpravy *de lege ferenda*, čerpající svůj ideový zdroj v právní úpravě prvorepublikové, jakož i judikatuře soudů. Právě o to se pokouší následující příspěvek.

Právní úprava skutkové podstaty zlehčování je upravena v ust. § 50 zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ObchZ“). V odstavci prvním uvedeného ustanovení je obsažena legální definice zlehčování, a to tak, že „Zlehčováním je jednání, jímž soutěžitel uvede nebo rozšiřuje¹⁾ o poměrech, výrobcích nebo výkonech jiného soutěžitele nepravdivé údaje způsobilé tomuto soutěžiteli přivodit újmu“. V odstavci druhém téhož

ustanovení se potom doplňuje, že „Zlehčováním je i uvedení a rozšiřování pravdivých údajů o poměrech, výrobcích či výkonech jiného soutěžitele, pokud jsou způsobilé tomuto soutěžiteli přivodit újmu. Nekalou soutěží však není, byl-li soutěžitel k takovému jednání okolnostmi donucen (oprávněná obrana)“.

Jak vyplývá ze zákonné definice, podmínkou naplnění skutkové podstaty zlehčování je, že se zlehčující údaje musí týkat (i) poměrů, (ii) výrobků nebo (iii) výkonů jiného soutěžitele. Podle některých názorů ze zákonné dikce plyne, že jde pouze o poměry stran podnikatelské činnosti a nikoliv rovněž o poměry týkající se samotné osoby soutěžitele jakožto „člověka“. Na druhé straně však soudobá doktrína nepochybuje o tom, že zlehčování může být prováděno rovněž prostřednictvím informací o osobních záležitostech podnikatele, které jsou rovněž způsobilé značně poškodit jeho postavení v rámci hospodářské soutěže, a to zejména co se týče šíření zlehčujících, např. typicky denunciačních informací o jeho osobě jako o osobě nečestné apod.

Zlehčování jako jednání nekalé soutěže se týká obchodní pověsti soutěžitele, protože je zaměřeno na jeho poměry, popřípadě výrobky či výkony, popřípadě i na kombinaci

1) Štenglová, I., Plíva, S., Tomsa, M. a kol.: *Obchodní zákoník, Komentář*. 11. vydání. Praha: C.H. Beck, 2006, str. 1528. v uvedeném komentáři se k tomu doplňuje, že „U zlehčování není v zákoně výslovně specifikováno, co se rozumí rozšiřováním, odkázat je proto třeba na ustanovení § 45 ObchZ o klamavé reklamě, kde je tento pojem objasněn podrobně“.

těchto prvků. Dochází k němu za účelem soutěže a spočívá v tom, že jednající uvádí, resp. rozšiřuje takové údaje, které jsou způsobilé soutěžiteli přivodit újmu. Újma ve skutečnosti vzniknout nemusí, tak jako v ostatních případech nekalé soutěže k postihu postačí i objektivní možnost jejího vzniku. Od obdobné skutkové podstaty pomluvy v § 206 zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákona, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „TrZ“) a porušení ochrany osobnosti fyzické, popřípadě právnické osoby podle § 11, resp. § 19b zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ObčZ“) se toto ustanovení odlišuje svou souvislostí s hospodářskou soutěží, i když § 50 ObchZ sám o sobě soutěžní jednání výslovně jako podmínku neklade.

Pokud jde o pojetí termínu „údaj“, jsou pro účely aplikace tohoto ustanovení určitým způsobem kvalifikovány. Nejsou to údaje v tom nejobecnějším smyslu, jak je má na mysli ustanovení § 45 ObchZ o klamavé reklamě, tzn. i údaje o vlastním podniku nebo výrobcích, ale výhradně údaje o soutěžiteli. Netýkají se také pouze jeho podniku, výrobků a výkonů, ale rovněž i poměrů tohoto jiného soutěžitele.²⁾

Ke zlehčování tedy dochází „rozšiřováním poškozujících informací o subjektu, jeho výrobcích nebo službách“³⁾. Zlehčování může mít

tedy za objekt samotného soutěžitele, ať se jedná o fyzickou nebo právnickou osobu. Může se jednat o poukaz na jeho nekompetentnost, na jeho nečestnost, na jeho nedůvěryhodnost, poukaz na to, že soutěžitel je na pokraji úpadku (zde ovšem toliko za předpokladu, že taková informace není pravdivá). Aby byla naplněna skutková podstata zlehčování ve smyslu ust. § 50 ObchZ, musí být jednání, kterým ke zlehčování dochází, uskutečňováno *v rámci podnikatelské činnosti, nikoli před jejím*

2) Štenglová, I., Plíva, S., Tomsa, M. a kol.: *Obchodní zákoník, Komentář*. 11. vydání. Praha: C.H. Beck, 2006, str. 1528, k tomu uvádějí, že „Co se rozumí poměry soutěžitele, zákon blíže nespécifikuje. Na rozsah tohoto použitého pojmu nelze ani usoudit z obdobného ustanovení prvorepublikového, které si dalo omezující hranice v údajích o „poměrech podniku“, proto je nutno připustit, že se tyto údaje mohou týkat i osobních poměrů soutěžitele. Výklad zde může sice kolísat, ale rozhodující bude patrně v tomto kontextu, zda tyto údaje byly učiněny vůči postižené osobě jako soutěžiteli, což by vylučovalo postih podle občanskoprávních předpisů na ochranu osobnosti, který v sobě neobsahuje soutěžitelský moment, ale spíše se dotýká cti a osoby postiženého. Ovšem na druhé straně je nutno vzít v úvahu, že i údaje o osobních poměrech soutěžitele mohou vůči němu vyvolat nechuť v zákaznických kruzích a přivodit mu např. odlivem zákazníků nebo odběratelů nebo zdráhavostí dodavatelů v kooperačních vztazích újmu. Rozhodující budou zřejmě vždy okolnosti konkrétního případu“.

3) Srov. francouzská judikatura in Cas, G.- Bout, R.: *Lamy droit économique, Concurrence, Distribution, Consommation*. 1995, s.488.

výkonem, nebo po něm, může se však týkat, jak již bylo naznačeno shora, i jiných údajů než souvisejících s podnikatelskou činností, a to náboženské víry podnikatele, jeho politického smýšlení, barvy pleti, morálce, manželství, vztazích v rodině, sexuální orientaci apod., ovšem opět toliko za předpokladu nepravdivosti takto komunikované informace, neboť šíření informací o uvedených vlastnostech či charakteristikách člověka by samo o sobě zlehčováním nebylo.

*Zlehčování může spočívat v uvádění údajů o podnikateli (např. jde o podprůměrného podnikatele, navíc o rozvedeného černocho), o výrobcích či službách (že jsou zastaralé, nmoderní, nekvalitní), o cenách („kupte levněji kvalitní výrobky“) apod. Skutková podstata zlehčování může být naplněna též prostřednictvím *pravdivých údajů*, aby se tak mohlo stát, musí být ovšem splněny zvláštní, zákonem přesně stanovené podmínky, o kterých bude řeč dále v textu.*

K naplnění skutkové podstaty zlehčování může dojít i v případě, že zlehčováním poškození soutěžitelé nejsou přímo uvedeni, ani jinak identifikováni a povaha zlehčování má pouze *obecný dopad*, např. vůči všem výrobcům či službám určitého druhu nebo vůči určité profesi (např. všichni právníci jsou podvodníci, advokáti zejména). Zde bude

ovšem nezbytné přihlížet v každém jednotlivém případě k početnosti takové skupiny soutěžitelů, neboť není možné, aby byla naplněna skutková podstata zlehčování vůči všem těmto soutěžitelům současně. Reprobace nekalosoutěžního jednání je možná v případě uvedení skupiny soutěžitelů, např. nějaké profese, nebo nějakého konkrétního segmentu trhu, na kterém působí několik soutěžitelů, aby bylo lze identifikovat subjekty, vůči nimž bylo nekale soutěženo, resp. jejichž výrobky či služby či podnik byly nekalosoutěžním jednáním dotčeny. Na tomto místě se sluší připomenout, jak se k uvedené otázce stavěla judikatura prvorepubliková, která k tématu možného „paušálního zlehčování“ uváděla, že „*Obsahuje-li závadný článek zlehčování některých podniků určitého druhu, aniž lze z něho vyčísti, kterých určitých podniků toho druhu se týká, není každý podnik toho druhu oprávněn k žalobě podle § 10 zákona proti nekalé soutěži . Ani paušálně zlehčující a nedoložená zlehčování se nevymykají sankci stanovené v § 10 zákona proti nekalé soutěži , jest však vždy zkoumati, zda budou závadný článek chápati zákaznické kruhy se zřením na okolnosti jednotlivého případu tak, že směřuje proti určitému podniku.“* (Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSR č. 12638, 16742 Sb. n.s.).

Podle recentní právní úpravy jsou nepravdivé údaje za zlehčující

považovány vždy, zatímco pravdivé údaje toliko za předpokladu, že nejde o tzv. *oprávněnou obranu*⁴⁾. Pokud jde o údaje pravdivé, nestačí uvedení (učinení, publikace) údajů, ale údaje musí být kromě toho i *rozšiřovány*. Doplňme, že prvorepubliková judikatura tak přísná nebyla a za zlehčování se považovalo jen šíření údajů nepravdivých⁵⁾.

- 4) Srov. rozsudek Vrchního soudu Jc 199/2003 29 Odo 106/2001 [SoJ. 2003, 11: 894], týkající se zveřejnění dlužnickových závazků, kde soud dovodil, že I. Pro úvahu, zda jednání konkrétního subjektu je jednáním v hospodářské soutěži (§ 44 odst. 1 obch. zák.), není rozhodné, že jde o podnikatele, nýbrž to, zda šlo o jednání soutěžitele, tedy zda bylo motivováno soutěžním záměrem, a nikoli záměrem jiným. Zveřejní-li soutěžitel za účelem vymáhání dluhu (např. k zajištění plurality věřitelů pro účely podání návrhu na prohlášení konkursu) pravdivé informace o výši splatných, leč dosud neuhrazených závazků svých dlužníků, nejde o zlehčování ve smyslu ustanovení § 50 ObchZ.
- 5) Rt 4229 Rozhodnutí Zm I 626/30 [Vážný. 1931, XIII:365-367] K otázce zlehčování: Aby byla naplněna skutková podstata přečinu zlehčování podle § 27 zákona čís. 111/1927, musí být dokázáno: a) že údaje o poměrech podniku byly objektivně nepravdivé a způsobily poškodit podnik, b) že směřovaly k tomu, by postavení zlehčeného podniku v soutěži bylo zeslabeno a že byly k tomu způsobily, c) že si byl pachatel vědom nepravdivosti údajů a jejich způsoblosti poškodit zlehčovaný podnik. Tvrzení, že podnik (pojišťovna) je v likvidaci, může se podle povahy případu dotknouti nepříznivě hospodářského postavení podniku, jež může zhoršit i poškodit, může proto být zlehčováním ve smyslu § 27 zák. čís. 111/1927.

Ve vztahu k jednání jménem soutěžitele lze dále v této souvislosti konstatovat, že soutěžitel se dopouští zlehčování i tehdy, nečiní-li tak přímo, ale prostřednictvím svých zaměstnanců, nebo osob v obdobném poměru, přičemž se nemusí dokazovat, že tak tyto osoby činily vědomě (§ 15 ObchZ). Nesmí však jít o jednání, které by bylo excesem, jež spadá do rámce plnění úkolů uložených soutěžitelem této osobě. Trestněprávní odpovědnost však může vzniknout jenom fyzické osobě, která při zlehčování jednala za soutěžitele; trestní zákon předpokládá odpovědnost vyplývající z jednání za jiného v ust. § 90 odst. 2 TrZ.

Podle stávající judikatury však není zlehčováním ve smyslu ust. § 50 ObchZ, dopouští-li se někdo jednání, které jinak naplňuje znaky generální klauzule nekalé soutěže a *in concreto* skutkové podstaty zlehčování, není-li taková osoba soutěžitelem v hospodářské soutěži, ale např. jednatelem soutěžitele, nebo jeho společníkem, za splnění všech dalších podmínek stanovených zákonem se však může jednat o jiné právem reprobované jednání, jež je postižitelné jinými právními normami.

II. Zlehčování před vstupem na trh hospodářské soutěže

Jedním ze základních prvků práva nekalé soutěže je, aby se jednání, které je nekalosoutěžní, odehrávalo na trhu hospodářské soutěže, nebo jednoduše řečeno, v hospodářské soutěži. Tou se přitom nerozumí toliko jednání podnikatelů ve smyslu ust. § 2 ObchZ, ale rovněž jednání jiných osob, a to i osob právnických, které nejsou obchodními společnostmi, ale které přesto vstupují na trh idejí, myšlenek, výrobků či služeb a na tomto trhu si vzájemně konkurují a jsou tedy v hospodářské interakci s ostatními soutěžiteli, nebo alespoň s jedním jiným soutěžitelem (protože nekalosoutěžní jednání může vzniknout jen tam, kde existuje soutěžní vztah, a slovo „vztah“ pojmově vylučuje, aby množinu soutěžitelů tvořil jeden subjekt).

V aplikační praxi však vyvstal problém, jak posuzovat takové jednání, kdy se jeden ze subjektů na jednání v hospodářské soutěži teprve připravuje a již v takové přípravě fázi porušuje pravidla hospodářské soutěže, a to např. právě tím, že svým jednáním naplňuje znaky popsané ve skutkové podstatě zlehčování. Restriktivním výkladem bychom patrně docházeli k závěru, že takové jednání nelze považovat za nekalosoutěžní, a to právě z důvo-

du, že jsou sice dány podmínky (znaky) spočívající v jednání, jež je v rozporu s dobrými mravy soutěže, a současně je jednáním způsobilým přivodit újmu jiným soutěžitelům, avšak nejedná se o jednání v hospodářské soutěži. Protože by však takovým výkladem byl porušen smysl a účel jak generální klausule nekalé soutěže, tak i řady jednotlivých zvláštních skutkových podstat, přijala recentní judikatura závěr o tom, že nekalosoutěžního jednání ve formě zlehčování se lze dopustit i jednáním, které je teprve *předsoutěžní*, tzn. které činí určitý subjekt ve fázi, kdy se teprve na svůj vstup na trh, do hospodářské soutěže, chystá, ale reálně ještě v hospodářské soutěži svými výkony jiným soutěžitelům nekonkuruje. V této souvislosti tak můžeme mluvit o *zlehčování před vstupem na trh hospodářské soutěže*.

Ve vztahu k současné judikatuře českých soudů v tomto kontextu lze zmínit rozsudek R 3 Cmo 91/97, kde se k problematice zlehčování mj. konstatuje, že „*Pokud ten, kdo teprve na trh v budoucnu vstoupí, připravuje úspěch tohoto vstupu propagací budoucích služeb, je třeba toto jeho jednání hodnotit jako jednání učiněné v rámci hospodářské soutěže. I když k reklamě patří i nadsázka, přehánění o svých vlastních výkonech v rozumné míře, je zásadně v rozporu s dobrými mravy soutěže, aby soutěžitel zdůraznil*

vlastnosti svých výkonů v reklamě tím, že zároveň sníží (nerozhodně zda pravdivě či nikoli) hodnotu výkonů druhého soutěžitele, čili aby svou reklamu založil na zlehčení druhého soutěžitele. Je v zásadě nepřipustné, aby to byl soutěžitel, kdo hodnotí úspěšnost či neúspěšnost výkonů druhého soutěžitele“.

Ve vztahu k právě uvedenému rozhodnutí jsem názoru, že judikatura zde jde nad rámec požadavku normativního vyznění zákona, které by za použití právně logické argumentace a jazykového výkladu ospravedlňovalo pouze takový výklad, podle něhož by bylo lze za zlehčování jakožto jednání nekalosoutěžního a tedy jakožto jednání v hospodářské soutěži považovat toliko jednání, které je činěno jiným soutěžitelem, a nikoliv i osobou (nerozhodno, zda fyzickou či právnickou), která se na účast v hospodářské soutěži toliko připravuje. Shora uvedená argumentace soudu je podle mého mínění důsledkem toho, že za osobu, které se může dopustit nekalosoutěžního jednání, není považován rovněž spotřebitel, resp. rovněž jakákoliv jiná osoba než soutěžitel. Pokud se pak potom objeví osoba, která teprve zamýšlí být soutěžitelem, ale ještě jím v době svého jednání, které zevně naplňuje všechny znaky jednání nekalosoutěžní povahy, není, nemá judikativa prakticky „jinou šanci“, než extenzivním výkladem rozšířit působnost ust. § 50

ObchZ i na takový subjekt, který na trhu hospodářské soutěže ještě nepůsobí. Taková argumentace je však nepoctivá a nekorektní, protože jdoucí nad rámec zákona a za „něj“, jak se stalo i ve shora citovaném rozsudku R 3 Cmo 91/97. Uvedený judikát je tak příkladem rozhodování soudu *ad hoc*, tj. případ od případu, podle sociálního a „hospodářského“ cítění předložené právní problematiky, odhlížeje v zájmu obecném od normativní právní úpravy a modulující si *per suo* podmínky a znaky nekalosoutěžního jednání v jednotlivých případech. S uvedeným názorem patrně nejsem v názorové menšině, minimálně jej zastává i část doktríny⁶⁾, ale i judikatury, k tomu

6) Dědič, J.: *Obchodní zákoník, úplný text zákona s komentářem*. Linde 2006, str. 1554. Autor je názoru, že „Uvedená skutková podstata představuje podle normativního znění evidentní konflikt dvou nebo více soutěžitelů. Ten, kdo pravdivě či nepravdivě údaje šíří, tedy musí být soutěžitel, stejně jako soutěžitelem musí být dotčený subjekt. Není v této souvislosti podstatné, zda se jedná o osoby fyzické či právnické, ani zde jde o podnikatele či nepodnikatele“.

Podobně dovozují rovněž Štenglová, I., Plíva, S., Tomsa, M. a kol.: *Obchodní zákoník, Komentář*. 11. vydání. Praha: C.H. Beck, 2006, str. 1528. „Podmínkou pro posuzování takového jednání podle odstavce 1 je, aby údaje byly nepravdivé. Jde o tomto případě o objektivní nepravdivost, proto se někdy hovoří v této souvislosti o tzv. očerňování. Není nutné, aby jednatel o nepravdivosti takého údaje věděl. Újma ve skutečnosti vzniknout nemusí, jako i v ostatních případech nekalé soutěže k postihu postačí i objektivní

srov. např. SJ 11/2003 s. 894: „Pro úvahu, zda jednání konkrétního subjektu je jednáním v hospodářské soutěži (§ 44 odst. 1 ObchZ), není rozhodné, že jde o podnikatele, nýbrž to, zda šlo o jednání soutěžitele, tedy zda bylo motivováno soutěžním záměrem, nikoli záměrem jiným“. Nebo stejný závěr in R 49/2004: „Pro úvahu, zda jednání konkrétního subjektu je jednáním v hospodářské soutěži (§ 44 odst. 1 ObchZ), není rozhodné, že jde o podnikatele, nýbrž to, zda šlo o jednání uskutečněné za účelem soutěžního záměru, a nikoli záměru jiného“.

Prvorepubliková právní úprava⁷⁾ posuzovala otázku, zda se právního sporu vycházejícího z nekalosoutěžního práva může nebo nemůže

možnost jejího vzniku. Proto také není zapotřebí zjišťovat, zda takovému údaji jeho adresát věřil. Z odkazu na údaje o soutěžiteli vyplývá, že zlehčovatelem právě tak jako zlehčovaným může být pouze soutěžitel. Musí tedy být na obou stránkách zřetelně identifikovatelný, nikoli neurčitý. Ze skutečnosti, že zlehčovatelem může být pouze soutěžitel, zřejmě vyplývá, že tímto omezením byly vyloučeny pochybnosti, které dříve vznikaly z neurčité formulace „kdo-učiní“, nicméně na druhé straně vyvolává toto omezení jisté problémy v souvislosti s postižitelností těch zlehčování, jež se objeví např. v reklamách odborných reklamních agentur, které samy soutěžiteli nejsou. V těchto případech bude patrně nutno vycházet z toho, kdo je u takové reklamy zadavatelem a zda je ve vztahu k zlehčovanému subjektu soutěžitelem. Pokud by nebylo možno uplatnit předpisy o zlehčování, je vždy možno vzít v úvahu generální klauzuli § 44 ObchZ“.

7) Zákon o nekalé soutěži ze dne 15. července 1927, čís. 111 sb. z. a n.

účastnit subjekt nebo non-subjekt (entita), který v době skutkového jednání na trhu hospodářské soutěže ještě nepůsobí, např. v rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR (Rc) Rv I 1230/30, kde soud dovodil, že „K žalobě podle § 15 zák. jest oprávněn i podnik, jenž ještě s činností nezačal. Stačí, jde-li o činnost, jevící se činností podnikovou, bez ohledu k tomu, zda se opírá o zákonné oprávnění, čili nic“. V uvedeném rozhodnutí se zrcadlí právní názor soudu k otázce možné aktivní legitimace účastníka řízení, který ještě nezačal provozovat činnost v hospodářské soutěži, tedy který ještě nezačal podnikat, nebo jinak v hospodářské soutěži působit. Odpověď na uvedenou otázku podávala tedy judikatura první republiky kladnou, a dospívala tak ke stejnému závěru, jako judikatura dnešní.

Podle mínění autora této práce se nelze ani identifikovat s argumentací (která je spíše tvrzením, neboť ani v textu odůvodnění uvedeného rozhodnutí onen přijatý závěr nikterak argumentován není) o zásadní nepřipustnosti toho, aby to byl soutěžitel, kdo hodnotí úspěšnost či neúspěšnost výkonů druhého soutěžitele. Uvedený závěr je soudem *apriorním*, není výsledkem myšlenkové úvahy soudu, ale toliko výrazem jeho právně-politického myšlení, které neumožňuje představit si hospodářskou soutěž takovou, jaká ve skutečnosti je, tj. jako „ring

volný“, jako nekompromisní kolbiště střetávání rozmanitých a protichůdných zájmů, které se v drtivé většině případů realizují bojem a nikoliv etickými pravidly slušnosti apod. a kde dohoda jako kompromis jen zřídkakdy má povahu skutečné dohody a skutečného kompromisního řešení sporu, s níž by byly spokojeny obě strany sporu, byť se tak po formálně právní stránce snaží tvářit. Ve vztahu ke skutkové podstatě zlehčování není podle mého názoru důvodu zacházet v rámci rozhodovací praxe soudů až tak daleko, že by jeden soutěžitel nemohl kritizovat druhého soutěžitele, když nadto je takový požadavek v podmínkách trhu těžko realizovatelný, neboť jednotlivé skupiny soutěžitelů se na trhu pochopitelně potkávají a utkávají a metody konkurenčního boje je již samy o sobě předurčují k tomu, aby na hraně zlehčování minimálně oscilovaly.

III. Zveřejnění pravdivých informací

Jak bylo řečeno shora, zlehčování se lze podle prvního odstavce § 50 dopustit (a pro nekalou soutěž to bude zřejmě typické) uvedením nebo rozšiřováním o poměrech, výrobcích nebo výkonech jiného soutěžitele *nepravdivých údajů* způsobilých tomuto soutěžiteli přivodit újmu.

Za podmínek stanovených v ust. § 50 odst. 2 ObchZ se však lze nekalosoutěžního jednání dopustit i uvedením a rozšiřováním pravdivých údajů o poměrech, výrobcích či výkonech jiného soutěžitele, pokud jsou způsobily tomuto soutěžiteli přivodit újmu. Nekalou soutěží však není, byl-li soutěžitel k takovému jednání okolnostmi donucen (oprávněná obrana)⁸⁾.

K reprobaci uvedeného jednání nestačí jako v případě uvádění nepravdivých údajů pouhé uvádění, je třeba je zároveň i *rozšiřovat*. Doktrína zpravidla spatřuje nekalosoutěžní charakter této skutkové podstaty v rozporu takového jednání s dobrými mravy, protože neodpovídá obchodní etice, aby poměry nebo výkony soutěžitele byly brány za základ pro hodnocení vlastních výkonů a to ani v tom případě, když jde o údaje pravdivé. Základní podmínkou však je, aby uvedení tako-

8) Dědič, J.: *Obchodní zákoník, úplný text zákona s komentářem*. Linde 2006, str. 1554. Autor k tomu uvádí, že „Nekalým a tedy zakázaným jednáním je tedy uvádění pravdivých údajů za předpokladu, že tyto jsou způsobily přivodit jinému soutěžiteli újmu, které může spočívat jak v újmě materiální, tak v újmě imateriální (poškození dobrého jména, důvěryhodnosti soutěžitele, spolehlivosti výrobků, kvality služeb apod. nejde přitom o šíření jakýchkoliv údajů o soutěžiteli, ale jen těch, které jsou se tak či onak vztahují k jeho soutěžnímu postavení“.

vých údajů bylo způsobilé k tomu, aby soutěžiteli přivodilo újmu. Újmou je zde třeba rozumět jakékoli poškození, nejen újmu materiální, ale zejména poškození dobrého jména, důvěryhodnosti podniku, kvality výrobků atp. Skutková podstata zlehčování nedopadá na případy důvěrných sdělení v oprávněném zájmu⁹⁾.

Jak bylo předznamenáno shora, zveřejnění pravdivých informací je nekalosoutěžním jednáním toliko za předpokladu, že nejde o tzv. *oprávněnou obranu*, jak o ni hovoří normativní věta ust. § 50 odst. 2 ObchZ. Bylo by proto na tomto místě více než vhodné se zabývat myšlenkou, (i) *co* vlastně reprezentuje právní pojem oprávněná obrana, který v českém právním řádu kotví právě jen ust. § 50 odst. 2 ObchZ týkající se zlehčování, (ii) *kdo* je oprávněn neautoritativně posoudit, zda jsou dány důvody odůvodňující oprávněnou obranu, a (iii) *kdo* je oprávněn autoritativně posoudit, zda jsou dány důvody odůvodňující oprávněnou obranu.

9) Srov. Štenglová, I., Plíva, S., Tomsa, M. a kol.: *Obchodní zákoník, Komentář*. 11. vydání. Praha: C.H. Beck, 2006, str. 1528. „Ze skutečnosti, že pro naplnění skutkové podstaty zlehčování je vždy třeba, aby k němu došlo v souvislosti se soutěží, vyplývá, že nedopadá na případy důvěrných sdělení v oprávněném zájmu. Zpravidla také půjde o údaje pravdivé, takže kromě soutěžních souvislostí by bylo třeba kromě uvedených údajů ještě i jejich rozšiřování“.

V této souvislosti bych doporučil zvážit návrat k právní úpravě prvorepublikové, která byla v tomto ohledu výrazně liberálnější a pro potřeby trhu více vyhovující, když vzájemnou interakci mezi 2 soutěžiteli umožňovala. Shora byl v poznámce pod čarou citován Vážný, z něhož pro účely učinění dílčího závěru shrnuji, že aby byla *de lege ferenda* naplněna skutková podstata zlehčování podle § 50 ObchZ, mělo by být v každém jednotlivém případě v řízení před soudem věrohodně prokázáno, že jsou splněny tyto 3 znaky, tj. že:

- (i) údaje o poměrech podniku byly objektivně nepravdivé a způsobilé poškodit podnik, resp. soutěžitele, jeho výrobky nebo služby,
- (ii) směřovaly k tomu, aby postavení zlehčeného podniku v soutěži bylo zeslabeno a že byly k tomu způsobilé,
- (iii) si byl pachatel vědom nepravdivosti údajů a jejich způsobilosti poškodit zlehčovaný podnik, resp. soutěžitele, jeho výrobky nebo služby.

Bez takových jednoznačně učiněných závěrů je podle mého soudu závěr o naplnění skutkové podstaty nekalosoutěžního jednání závěrem dostatečně nezargumentovaným, restriktivním a v konečném důsledku bránícím rozvoji soutěžně volných vztahů a kreativitě jejich účastníků.

Chybným předpokladem je takové pojetí, které se v souvislosti se skutkovou podstatou zlehčování vžilo a kterým je apriorní předpoklad, že skutková podstata zlehčování může být naplněna též

- (i) prostřednictvím pravdivých údajů, a tak, že
- (ii) zlehčováním poškození soutěžitelé nejsou přímo uvedeni, ani jinak identifikováni a povaha zlehčování má pouze obecný dopad, např. vůči všem výrobcům či službám určitého druhu nebo vůči určité profesi, jak bylo předznamenáno shora.

Za prvorepublikové právní úpravy bylo zlehčování koncipováno tak, že skutková podstata uvedeného nekalosoutěžního jednání byla naplněna toliko jednáním spočívajícím v rozšiřování údajů a informací nepravdivých, nikoliv i pravdivých. Recentní právní úprava naopak spočívá na opačném principu, kdy se za naplnění skutkové podstaty zlehčování ve smyslu ust. § 50 ObchZ považuje i rozšiřování údajů, které jsou samy o sobě pravdivé, a to za splnění předpokladu, že nejde o tzv. *oprávněnou obranu*, jak o ni hovoří normativní věta ust. § 50 odst. 2 ObchZ. Pokud jde o údaje pravdivé, nestačí uvedení (učinění, publikace) údajů, ale musí být kromě toho i *rozšiřovány*. Jak bylo řečeno, prvorepubliková judikatura tak přísná ne-

byla a za zlehčování se považovala jen šíření údajů nepravdivých. K tomu však doplňme, že takovou právní úpravu by bylo možno přijmout pouze v takovém znění, které by negenerovalo budoucí spory o to, zda je konkrétní údaj pravdivý či nepravdivý, tzn. pravdivost údaje by musela být zřejmá a na první pohled seznatelná z údaje samotného, resp. ověřitelná z veřejně dostupných zdrojů. Jinak by mohlo docházet k nežádoucím situacím a vleklým soudním sporům, v nichž by se jako *otázka předběžná* posuzovalo, zda je uvedený a rozšiřovaný údaj pravdivý či nikoliv. Ve většině případů týkajících se nadto např. tvrzení o výkonech a službách určitého konkurujícího soutěžitele je posouzení pravdivosti tvrzení týkající se kvality jím nabízených výrobků či služeb těžko měřitelné¹⁰⁾. Tam, kde by ne-

10) Srov. SR 11/1999 s. 372: „Je v rozporu s dobrými mravy soutěže a jednáním nekalé soutěže podle § 50 ObchZ (zlehčováním), pokud dopis s nabídkou služeb (náborový leták) jakkoli naznačuje, že u druhého soutěžitele se určitému druhu služeb nevěnuje patřičná pozornost, protože jsou považovány za málo důležité či okrajové, a proto je pro adresáty dopisu výhodnější obrátit se na službu nabízejícího soutěžitele“. Podobně srov. VS Praha R 3 Cmo 1012/1995: „Dopis soutěžitele generálnímu řediteli zákazníka, hodnotící úroveň služeb, jež mu poskytuje jiný soutěžitel, nelze považovat za soukromou korespondenci právě pro soutěžní zájem pisatele“. (Pramen: Macek, J.: *Rozhodnutí ve věcech obchodního jména a nekalé soutěže*. Praha : C.H.Beck, 2000).

bylo lze pravdivost publikovaného a rozšiřovaného údaje jednoznačně verifikovat, měl by se „měřítkem pravdy“ poměřovaný údaj vyvrátitelnou právní domněnkou považovat za nepravdivý a jednání s ním spojené pak za splnění dalších podmínek jednáním jsoucím v rozporu s dobrými mravy soutěže a tedy za zlehčování ve smyslu ust. § 50 odst. 1 ObchZ.

Bylo by tedy vhodné se k takové právní úpravě vrátit a *pro futuro* ji více přizpůsobit podmínkám volné soutěže a konkurenčních vztahů, jejichž nežádoucí externalitou může být sice z ekonomického pohledu na věc větší míra entropie ekonomického systému¹¹⁾ a v důsledku toho i právních vztahů (bude prostě a jednoduše vznikat více nespravedlností a více právních sporů). Na druhé straně můžeme důvodně predikovat závěr, že dojde k většímu rozmachu hospodářské soutěže, k větší liberalizaci toho či onoho „relevantního“ trhu, z čehož budou v konečném důsledku těžit zejména soutěžitelé, kteří „hrají fair“, a sekundárním efektem bude potom i prosperita spotřebitelů. Uvedený

závěr se týká jak podnikatelů, tak nepodnikatelů¹²⁾, jinak řečeno týká se všech subjektů, které se hospodářské soutěže účastní, ať již se jedná o právnické osoby práva obchodního či občanského, nebo o podnikatele-fyzické osoby.

VI. Oprávněná obrana

Výjimku z obecného zákazu normovaného v ust. § 50 odst. 2 věta první ObchZ, a to zákazu spočívajícího v uvedení a rozšiřování pravdivých údajů o poměrech, výrobcích či výkonech jiného soutěžitele, pokud jsou způsobilé tomuto soutěžiteli přivodit újmu, je institut tzv. *oprávněné obrany* normovaný v témže ustanovení (srov. § 50 odst. 2 věta druhá ObchZ). *Oprávněná obrana* spočívá v tom, že soutěžitel byl k jednání, které je jinak zakázané, donucen (zpravidla nějakým aktivním jednáním druhého soutěžitele). Pokud je splněna tato dispozice, skutková podstata nekalosoutěžního jednání naplněna není.

11) Či hospodářské soutěže, nebo lépe řečeno ekonomického mikrosystému, prostě a jednoduše relevantního trhu (nikoliv však ve smyslu zákona o ochraně hospodářské soutěže), na které jsou zobchodovány určité konkrétní komodity a na kterém se setkávají konkrétní soutěžitelé.

12) Srov. rozsudek Vrchního soudu Jc 199/2003 29 Odo 106/2001 [SoJ. 2003, 11: 894], týkající se zveřejnění dlužníkových závazků, kde soud dovodil, že „Pro úvahu, zda jednání konkrétního subjektu je jedním v hospodářské soutěži (§ 44 odst. 1 obch. zák.), není rozhodné, že jde o podnikatele, nýbrž to, zda šlo o jednání soutěžitele, tedy zda bylo motivováno soutěžním záměrem, a nikoli záměrem jiným.“.

Doktrína nás v této souvislosti mnoho nepoučuje a prakticky ve všech komentářích k obchodnímu zákoníku je k uvedenému pojmu strohá. Konkrétní představu nabízí pouze Dědič, který (volně přeloženo) píše, že při oprávněné obraně nesmí dojít k excesu, tj. k překročení jejího rámce, neboť v takovém případě by jednání „oprávněného obránce“ již samo naplňovalo znaky jednání nekalosoutěžního¹³⁾.

Příkladem využití institutu oprávněné obrany ve smyslu ust. § 50 odst. 2 věta druhá ObchZ je např. publikace údajů ze strany jednoho soutěžitele, který upozorňuje na platební nekázeň druhého soutěžitele, a vyvíjí tak psychický tlak na druhého soutěžitele, s nímž je v takovém případě nejen v soutěžním vztahu, ale rovněž i ve vztahu věřitelsko-dlužnickém, aby mu uhradil jím dluhovanou pohledávku. Je tomu tak i tehdy, hledá-li soutěžitel jakožto věřitel na trhu další subjekt, který je ve vztahu k jeho dlužníkovi rovněž v právním postavení věřitele, aby mohl společně s ním podat

návrh na prohlášení konkursu na majetek dlužníka, resp. prohlášení úpadku a navrhnout příslušnou formu jeho řešení¹⁴⁾. Publikace (zveřejnění) údaje o tom, že určitá osoba je dlužníkem, tak není nekalosoutěžním jednáním¹⁵⁾ (samozřejmě za předpokladu, že tomu tak skutečně je, tedy že tvrzená a mediálně šířená informace je pravdivá). Pokud by se však v následném soudním řízení ukázalo, že uvedená informace pravdivá nebyla, bylo by jednání soutěžitele, který takovou informaci zveřejnil, nutno považovat za jednání nekalosoutěžní, a to právě ve smyslu ust. § 50 odst. 1 ObchZ. Rozhodnutí soudu o tom, zda se jedná či nejedná o pravdivou informaci a v důsledku toho, zda se jedná či nejedná o nekalosoutěžní jednání, by bylo závislé na rozhodnutí soudu ve sporu o pohledávku z věřitelsko-dlužnického vztahu, kterou

13) Dědič, J.: *Obchodní zákoník, úplný text zákona s komentářem*. Linde 2006, str. 1554. Autor k tomu uvádí, že „Vždy je však nutno pečlivě vážit míru oné oprávněné obrany, neboť obecně platí, že není přípustné bránit se proti nekalé soutěži nekalou soutěží. Pokud ze strany soutěžitele dojde k překročení rámce uvedené oprávněné obrany, bude se i jeho jednání, které překročilo oprávněnou obranu, posuzovat jako nekalá soutěž“.

14) Zde srov. zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení, který s účinností ode dne 01.01.2008 upravuje nové úpadek a předpokládá v zásadě trojí možnost jeho řešení, a to (i) konkurs, (ii) reorganizaci a (iii) oddlužení.

15) Srov. rozsudek Vrchního soudu Jc 199/2003 29 Odo 106/2001 [SoJ. 2003, 11: 894], týkající se zveřejnění dlužnických závazků, kde soud dovodil, že „Zveřejní-li soutěžitel za účelem vymáhání dluhu (např. k zajištění plurality věřitelů pro účely podání návrhu na prohlášení konkursu) pravdivé informace o výši splatných, leč dosud neuhrazených závazků svých dlužníků, nejde o zlehčování ve smyslu ustanovení § 50 ObchZ“.

by ve vztahu k rozhodnutí soudu o právu z nekalé soutěže bylo třeba považovat za *otázku předběžnou*. Nevede-li se takové řízení (tj. řízení, v němž by byla vymáhána tvrzená pohledávka), bude na soudu, aby si o takové otázce učinil úsudek sám.

Z četné judikatury lze citovat např. rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky 32 Odo 1318/2004 ze dne 15. června 2005, se zabývá jednak otázkou oprávněné obrany (viz výrok I.) a dále pak otázkou podmínek pro poskytnutí materiální (peněžní) satisfakce za vzniklou újmu (viz výrok II):

„I. Nebyla-li šířená tvrzení pravdivá, nemůže žalované svědčit oprávněná obrana ve smyslu ustanovení § 50 odst. 2 věty druhé obch. zák., protože o ní lze uvažovat pouze v případě uvádění či rozšiřování pravdivých údajů o poměrech, výrobcích nebo výkonech jiného soutěžitele.

II. K tomu, aby soud mohl jednáním nekalé soutěže dotčenému účastníkovi přiznat právo na přiměřené zadostiučinění v penězích, musí být v řízení prokázáno, že tento účastník utrpěl v souvislosti s jednáním nekalé soutěže nemajetkovou újmu, a to v takovém rozsahu nebo takového druhu, že nepostačuje její vyrovnání přiměřeným zadostiučiněním v nepeňžitě formě. Teprve poté lze posuzovat, jaká částka, požadovaná

k zaplacení jako zadostiučinění, je přiměřená k vyrovnání vzniklé nemateriální újmy.“.

Z výše uvedeného rozhodnutí tak plyne, že *institut oprávněné obrany přichází* v úvahu toliko ve vztahu k poskytování, resp. šíření pravdivých informací, které jsou obsahem sdělení, jímž se napadený soutěžitel aktivně brání, využívaje legální zmocnění oprávněné obrany ve smyslu ust. § 50 odst. 2 věta druhá ObchZ. Nelze naopak přisvědčit závěru, že by bylo lze uvažovat o oprávněné obraně i tehdy, byla-li by obsahem komunikovaných informací nepravdivá sdělení, resp. nebyla-li šířená tvrzení pravdivá. V takovém případě by došlo k porušení jedné ze stěžejních zásad nekalosoutěžního práva, která již byla uvedena výše a podle které platí, že „*Proti nekalosoutěžnímu jednání se nelze bránit nekalosoutěžním jednáním*“.¹⁶⁾ Znamená to, že i kdyby byla práva soutěžitele porušována nekalosoutěžním jednáním jiného soutěžitele ve formě zlehčování, může se soutěžitel proti takovému počínání bránit jen prostředky jsoucími v souladu s právem, v daném případě

16) Což je ostatně projevem obecné zásady právní, že proti porušování zákona obecně, se nelze bránit porušováním zákona, jež jde napříč právními odvětvími a týká se jak oblastí práva soukromého, tak i práva veřejného.

poskytováním, resp. šířením informací o druhém soutěžiteli, jež jsou *pravdivé*, a nikoliv i nepravdivé povahy. Pokud by tak soutěžitel nečinil, institut oprávněné obrany by jej nechránil a naopak by sám jednal nekalosoutěžně ve smyslu skutkové podstaty zlehčování podle § 50 odst. 1 ObchZ.

Prvorepubliková právní úprava¹⁷⁾ institut *oprávněné obrany* rovněž znala a rovněž i judikatura se k němu čas od času vyjadřovala, a to např. v rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSR (Rc) Rv I 1230/30, kde soud dovodil, že „Pokud v údajích rozšiřovaného letáku jest spatřovati zlehčování ve smyslu § 10 zák. I obrana proti nekalé soutěži musí býti oprávněná a slušná. I pod formou úsudku mohou se skrývati skutkové údaje. Nevyhledává se, by zlehčení bylo urážlivého rázu“.

Z uvedené právní věty je tak zřejmé, že i prvorepubliková judikatura spatřovala v požadavku serióznosti a fair jednání jsoícího v souladu se zákonem s etikou (dnes bychom v souladu s recentní právní úpravou řekli spíše „v souladu s dobrými mravy“) i defenzivní jednání soutěžitela v hospodářské soutěži, kterým se brání proti nekalosoutěžnímu jednání jiného soutěžitela, má-li takové jednání požívat právní

ochrany a být v souladu s objektivním právem, *in concreto* s ust. § 50 odst. 2 *věta druhá* ObchZ. K samotné skutkové podstatě zlehčování lze z právě citovaného judikátu dospět k neméně zajímavému závěru, jež lze analogicky aplikovat do současnosti a použít pro recentní interpretaci uvedené skutkové podstaty, a to, že judikatura první republiky pro naplnění skutkové podstaty zlehčování nepotřebovala (srov. „nevyhledává se“), aby zlehčování bylo „urážlivého rázu“. *A contrario* snadno dovodíme, že zlehčování může být činěno navenek formálně „slušně“, pro naplnění skutkové podstaty je však rozhodující, zda dochází nebo nedochází k nežádoucímu a právem reprobovanému zásahu do subjektivních práv jiného soutěžitela.

VI. K procesním otázkám zlehčování

VI.I. Návrh na nařízení předběžného opatření

K procesním otázkám uvedené skutkové podstaty lze podotknout, že u zlehčování jsou často podávány návrhy na nařízení předběžného opatření soudu z důvodu *zatímní úpravy poměrů účastníků* k zamezení vzniku a rozšiřování další újmy, a to v souladu s ust. § 74 an. zákona

17) Zákon o nekalé soutěži ze dne 15. července 1927, čís. 111 sb. z. a n.

č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o.s.ř.“)¹⁸⁾. Účastníky řízení o nařízení předběžného opatření jsou soutěžitelé, a to jak na straně aktivně legitimovaného, tak na straně pasivně legitimovaného účastníka sporu, přičemž na každé straně sporu může vystupovat více účastníků (§ 74 odst. 2 o.s.ř.), příslušným k nařízení předběžného opatření je soud, který je příslušný k řízení o věci, nestanoví-li zákon jinak (§ 74 odst. 3 o.s.ř.).

Pro vydání předběžného opatření podle § 74 a násl. o.s.ř. není zapotřebí zkoumat, zda je jednoznačně prokázáno naplnění skutkové podstaty jednání nekalé soutěže (Rozhodnutí Vrchního soudu v Praze 3 Cmo 406/94).

18) Odkazované ustanovení obsahuje základní procesní skutkovou podstatu předběžného opatření, a stanoví se v něm obecné východisko, že „Před zahájením řízení může předseda senátu nařídit předběžné opatření, je-li třeba, aby zatím byly upraveny poměry účastníků, nebo je-li obava, že by výkon soudního rozhodnutí byl ohrožen“. V případě nekalosoutěžního jednání by přicházelo v úvahu nařízení předběžného opatření právě z důvodu zlehčování, resp. tvrzeného zlehčování, kdy by jeden soutěžitel chtěl dosíci stavu, aby se druhý soutěžitel svého jednání zdržel, a to až do doby autoritativního rozhodnutí sporu nezávislým soudem.

VI.II. Svépomoc

Návrh na vydání předběžného opatření doručený soudu však není jedinou právní obranou, kterou lze v rámci hospodářské soutěže proti nekalosoutěžnímu jednání použít. Ač o tom zákon výslovně ve zvláštní skutkové podstatě zlehčování a ostatně ani u jiných zvláštních skutkových podstat nemluví, lze v takovém případě aktivizovat ust. § 6 ObčZ upravující *svépomoc* a oprávněnou obranu realizovat v jejím rámci. Samozřejmě, uvedené doporučení (je-li s ohledem na rizikovost takového počínání doporučením) má slabou stránku právě v tom samém, v čem je jeho atraktivita a síla, tedy v tom, že „oprávněný obránce“ zasahuje sám na základě legálního zmocnění zákonodárce obsaženého v ust. § 6 ObčZ, avšak bez autoritativního zmocnění orgánu veřejné moci majícím povahu aktu aplikace práva, nebo alespoň jakéhokoliv jiného veřejnoprávního podkladu.

Oprávněný subjekt, jehož právo bylo bezprostředně porušeno nebo ohroženo, se výjimečně může bránit svépomocí, jejíž podstata spočívá v tom, že si oprávněný subjekt vynucuje uskutečnění svého práva vlastní mocí a silou. V moderním právu je svépomoc jako forma ochrany subjektivních práv omezena jen na zcela nezbytnou míru,

což je důsledkem skutečnosti, že monopol na vynucování práva má v moderním právním státě stát, který tak činí prostřednictvím orgánů moci výkonné a soudní. Občan sám tak může činit pouze za zákonem přesně stanovených podmínek a jeho právo se v tomto smyslu projevuje zejména v *právu na soudní (petitorní) ochranu*¹⁹⁾, popř. na *ochranu správní*, srov. § 5 ObčZ.

Ve vztahu k nekalé soutěži si lze jako příklad svépomoci představit situaci, kdy jeden ze soutěžitelů rozšiřuje o druhém soutěžiteli zjevně nepravdivé informace na nosiči, jehož obsah nebo celé vydání takových nosičů (např. letáků) soutěžitel, který je v nich neoprávněně napadán, zničí. Při každém jednotlivém jednání, které je tím, kdo takto jedná, označováno za svépomoc ve smyslu ust. § 6 ObčZ, je však třeba jednat tak, aby bylo lze v následném soudním řízení, jež může být druhým soutěžitelem následně iniciováno, prokázat, že se skutečně jednalo o šíření údajů nepravdivých

a že svépomoc byla přiměřeným řešením nastalé situace.

K tomu dodejme, že mezi předběžným opatřením a svépomocí však není vztahu subsidiarity, tzn. k použití svépomoci není nezbytné, aby byl podán návrh na nařízení předběžného opatření soudem, nebo jiný petitorní návrh. Vždy je však třeba mít na paměti, že svépomoc je krajním řešením obecně a měla by být tedy i krajním řešením dvou či více soutěžitelů v právu nekalosoutěžním.

VII. Trestnost zlehčování

Alespoň větou si zaslouží být zmíněna trestněprávní komponenta případného porušení skutkové podstaty zlehčování. Trestní zákon pamatuje na všechny nekalosoutěžní delikty v ust. § 149 TrZ, kde „*U trestného činu nekalé soutěže podle § 149 tr. zák. vyžaduje úmysl, který musí zahrnovat všechny podstatné znaky charakterizující skutkovou podstatu tohoto trestného činu. Jednání je naplňující, musí kumulativně splňovat tyto podmínky: a) musí být v rozporu s předpisy upravujícími soutěž v hospodářském styku, b) musí se uskutečnit v hospodářské soutěži, c) musí poškodit dobrou pověst nebo ohrozit chod nebo rozvoj podniku soutěžitele.*“ (Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky 6 Tdo 72/2003).

19) Vyjádřená je v hmotném právu v ust. § 4 ObčZ, kde se stanoví, že „*Došlo-li ke zřejmému zásahu do pokojného stavu, lze se domáhat ochrany u příslušného orgánu státní správy. Ten může předběžně zásah zakázat, nebo uložit, aby byl obnoven předešlý stav. Tím není dotčeno právo domáhat se ochrany u soudu*“, a právu procesním pak v ust. § 3 věta druhá o.s.ř., kde je deklarováno, že „*Každý má právo domáhat se u soudu ochrany práva, které bylo ohroženo nebo porušeno*“.

V právě citovaném rozhodnutí soud vyložil i rozsah pojmu „přivodit újmu“ v nekalosoutěžním významu, když dovedl, že pojem přivodit újmu, jenž je obsažen v ust. § 44 odst. 1 ObchZ, je pojem širší než pojem „škoda“ a je třeba pod něj zahrnovat újmu materiální a imateriální. A konečně, v případě poškození dobré pověsti v důsledku zlehčování jednoho soutěžitele druhým (resp. jeho výrobků, služeb a anebo výkonů) musí dojít k dokonání následku (dobrá pověst musí být poškozena) a musí se tak stát v příčinné souvislosti s jednáním pachatele.

VIII. Závěr

Ze shora uvedeného vymezení skutkové podstaty nekalosoutěžního jednání podle § 50 ObchZ označeného zákonodárcem jako zlehčování vyplývá, že mezi právní úpravou současnou a právní úpravou prvorepublikovou existují na některých místech styčné body a jiné je právní úprava odlišná.

Jako inspiraci k právní úpravě *de lege ferenda* lze přivítat zejména to, že za prvorepublikové právní úpravy bylo zlehčování koncipováno tak, že skutková podstata uvedeného nekalosoutěžního jednání byla naplněna toliko jednáním spočívajícím v rozšiřování údajů a informací nepravdivých, nikoliv i pravdivých.

Dále pak lze vést diskusi o tom, zda současná judikatura dovozující naplnění skutkové podstaty zlehčování i ve vztahu mezi soutěžitelem, a osobou, která soutěžitelem v rozhodné době není (a to buď již, anebo ještě), je ještě v rámci zákona, anebo zda jde již nad jeho rozsah. I argumentace smyslem a účelem zákona má totiž své limity, které jí vystavuje znění příslušných normativních vět, bez nichž by práva ani jeho interpretace ostatně ani nebylo.

JUDr. Luděk Lisse, Ph.D.

autor je advokátem v Praze

a ředitelem

Ústavu práva a právní vědy, o.p.s.